

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ – ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ

1821

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

6η Άφιξη του Κολοκοτρώνη στην Πελοπόννησο (Καρδαμύλη Μάνης).

15η Υπογραφή συμφωνίας συμπράξεως μεταξύ των Σουλιωτών και των Αλβανών που ήταν πιστοί στον Αλή πασά.

26η Έναρξη του Συνεδρίου του Λάιμπαχ (σημερινή Λιουμπλιάνα) με τη συμμετοχή των αυτοκρατόρων Αυστρίας και Ρωσίας, του βασιλιά της Πρωσίας και των αντιπροσώπων Αγγλίας και Γαλλίας. Πρόκειται για συνέχεια του Συνεδρίου που είχε αρχίσει τις εργασίες του τον Οκτώβριο του 1820 στο Τροπάου, με θέμα την αντιμετώπιση της επανάστασης της Νεαπόλεως και την καταπολέμηση γενικότερα του επαναστατικού πνεύματος στην Ευρώπη.

26η – 29η Συνέλευση αρχιερέων και προκρίτων της Πελοποννήσου στη Βόνιτσα.

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

22α Ο Αλέξανδρος Υψηλάντης διαβαίνει τον Προύθο.

24η Επίσημη κήρυξη της Ελληνικής Επανάστασης στη Μολδοβλαχία. Προκήρυξη Υψηλάντη με την επιγραφή «Μάχου υπέρ πίστεως και πατρίδος».

ΜΑΡΤΙΟΣ

1η Φτάνει στην Κωνσταντινούπολη η είδηση της Επανάστασης στη Μολδαβία.

10η Συγκρότηση του Ιερού Λόχου στο Φωξάνι, στα σύνορα Μολδαβίας – Βλαχίας.

14η Ο τσάρος Αλέξανδρος Α΄ διαγράφει, με επιστολή του, τον υπασπιστή του Αλέξανδρο Υψηλάντη από τις τάξεις του ρωσικού στρατού, αποδοκιμάζει την επανάσταση στη Μολδοβλαχία και διακηρύττει την ουδετερότητα της Ρωσίας απέναντι σε αυτή. Η επιστολή συντάσσεται στο Λάιμπαχ από τον Ιωάννη Καποδίστρια, υπουργό Εξωτερικών της Ρωσίας, ο οποίος κατορθώνει να επηρεάσει την τελική διαμόρφωσή της και να αποτρέψει το χειρότερο για την Ελληνική Επανάσταση.

16η – 17η Απόκρουση της τουρκικής επίθεσης από τους κατοίκους του Πολύγυρου.

17η Ο Σωτήρης Χαραλάμπης και οι Πετμεζαίοι αποκλείουν τους Τούρκους στα Καλάβρυτα.

21η Κήρυξη της Επανάστασης στα Καλάβρυτα και πολιορκία των τριών Πύργων. Παράδοση των Τούρκων μετά από πέντε ημέρες.

21η Είσοδος Τούρκων από το Ρίο στην Πάτρα και απόκρουσή τους από τον Παναγιώτη Καρατζά και

Επτανήσιους. Συνέλευση προκρίτων στη Μονή της Αγίας Λαύρας.

21η – 23η Κήρυξη της Επανάστασης στη Βοστίτσα από τον πρόκριτο Ανδρέα Λόντο (Αίγιο), μετά την εγκατάλειψη της πόλη από τους Τούρκους. Κήρυξη της επανάστασης στην Καρύταινα, στο Μαραθονήσι (Γύθειο) και στα Δερβενοχώρια.

22α - 23η Απελευθέρωση της Καλαμάτας από τους Τούρκους, έπειτα από επίθεση 2.000 αγωνιστών με επικεφαλής τους Θεόδωρο Κολοκοτρώνη, Πετρόμπεη Μαυρομιχάλη και άλλους οπλαρχηγούς. Κήρυξη της Επανάστασης και σύσταση της «Μεσσηνιακής Γερουσίας».

23η Άφιξη του Εμμανουήλ Παπά με πολεμοφόδια στο Άγιο Όρος.

24η - 26η Κήρυξη της Επανάστασης στην Αρκαδία (Άγιος Πέτρος και Πραστός), στα Σάλωνα (Άμφισσα) και στην Κυπαρισσία.

25η Κήρυξη της Επανάστασης στην Πάτρα όπου ο μητροπολίτης Παλαιών Πατρών Γερμανός ορκίζει τους επαναστάτες στην Πλατεία του Αγίου Γεωργίου.

25η Κήρυξη της Επανάστασης στην Κορώνη, τη Μεθώνη και το Νεόκαστρο (Πύλος).

25η Προκήρυξη του Πετρόμπεη Μαυρομιχάλη και της «Μεσσηνιακής Γερουσίας» στην Καλαμάτα προς τις Ευρωπαϊκές Δυνάμεις.

25η - 26η Κήρυξη της Επανάστασης στο Γαλαξίδι, τη Γαστούνη και τον Πύργο.

26η Σχηματισμός του «Αχαϊκού Διευθυντηρίου» στην Πάτρα και προκήρυξή του προς τις Ευρωπαϊκές Δυνάμεις.

26η Έναρξη των σφαγών στην Κωνσταντινούπολη.

27η Κήρυξη της Επανάστασης στον Μυστρά και τη Λειβαδιά.

28η Κήρυξη της Επανάστασης στο Άργος, το Ναύπλιο, τη Μονεμβασιά, και το Λιδωρίκι.

30η Κήρυξη της Επανάστασης στην Αταλάντη.

ΑΠΡΙΛΙΟΣ

3η Κήρυξη της Επανάστασης στη Θήβα και στις Σπέτσες.

3η Ο Γιουσούφ Σελήμ πασάς περνά από τη Δυτική Ελλάδα στο Ρίο, στρέφεται στην Πάτρα και λύνει την πολιορκία του φρουρίου της.

Αρχές Απριλίου Κήρυξη της Επανάστασης στην Κούλουρη (Σαλαμίνα), στον Πόρο και την Αίγινα.

8η Κήρυξη της Επανάστασης στη Λαμία.

Δεύτερο δεκαήμερο Πολεμικά πλοία από τα Ψαρά επιτίθενται κοντά στη Σμύρνη εναντίον πέντε τουρκικών πλοίων, έτοιμων να παραλάβουν δύναμη 3.000 ανδρών υπό τον Μπεκήρ πασά με προορισμό την Πελοπόννησο.

10η Κήρυξη της Επανάστασης στα Ψαρά.

10η Απαγχονισμός Πατριάρχη Γρηγορίου Ε΄ στην Κωνσταντινούπολη.

11η Σπετσιώτικα πλοία υπό την αρχηγία του Γκίκα Στούπα, αιχμαλωτίζουν τρία τουρκικά πλοία στο λιμάνι της Μήλου.

14η Νίκη των Ελλήνων στο Λεβίδι της Αρκαδίας.

Μέσα Απριλίου Κήρυξη της Επανάστασης στην Κάσο.

15η Άφιξη του Κεγαχιά Χουρσίτ Μουσταφά Μπέη στην Πάτρα.

15η προς 16η Εξέγερση του Αντώνη Οικονόμου στην Ύδρα και κήρυξη της Επανάστασης στο νησί.

17η Κήρυξη της Επανάστασης στο Βαθύ (Σάμος).

18η Νίκη των Ελλήνων στη Σιλίμνα (Αρκαδία), με αρχηγούς τους Θεόδωρο Κολοκοτρώνη, Κανέλλο Δεληγιάννη, Γεώργιο Πλαπούτα και Ηλία Τσαλαφατίνο.

23η Μάχη στη γέφυρα της Αλαμάνας στο Σπερχειό ποταμό κοντά στις Θερμοπύλες. Θάνατος του Επισκόπου Σαλώνων Ησαΐα. Τραυματισμός και σύλληψη από τους Τούρκους του Αθανασίου Διάκου.

24η Τουρκική δύναμη από την Τριπολιτσά διαλύει το ελληνικό στρατόπεδο στο Βαλτέτσι πριν προλάβουν να φτάσουν ενισχύσεις.

25η Κήρυξη Επανάστασης στην Αθήνα.

30ή Μάχη στον ποταμό Σερέτη (Μολδοβλαχία).

Απρίλιος Κήρυξη της Επανάστασης στην Κάρπαθο, στη Χάλκη, στην Τήλο, στη Νίσυρο, στη Λέρο, στην Αστυπάλαια και στην Κάλυμνο.

ΜΑΪΟΣ

1η - Ήττα των Ελλήνων στο Γαλάτσι (Μολδοβλαχία) από τις τουρκικές δυνάμεις.

- Άφιξη του Κεχαγιά του Χουρσίτ στην Τριπολιτσά.

3η Απόβαση 4.000 Τούρκων στην Κύπρο και αφοπλισμός των Ελλήνων για την αποτροπή εξέγερσης.

4η Κήρυξη της επανάστασης στο Τρίκερι (Μαγνησία).

5η Κήρυξη της επανάστασης στη Σαντορίνη.

7η Κήρυξη της επανάστασης στο Πήλιο.

8η - Μάχη στο Χάνι της Γραβιάς και νίκη των Ελλήνων.

- Κήρυξη της επανάστασης στο Καρλόβασι, στην Πάτμο και στο Ξηροχώρι (Εύβοια).

10η Κήρυξη της επανάστασης στην Άνδρο, στη Θάσο και στο Κεράσοβο (Άγραφα).

11η Παράδοση στους Έλληνες του Βραχωρίου (Αγρίνιο).

12η Οι πρόκριτοι της Ύδρας ανατρέπουν τον Αντώνιο Οικονόμου, τον περιορίζουν στα Καλάβρυτα και αναλαμβάνουν ξανά την εξουσία.

12η προς 13η Μάχη στο Βαλτέτσι και νίκη των Ελλήνων.

15η έως 18η Κήρυξη της επανάστασης στη Χαλκιδική (Πολύγυρος, Κασσάνδρα και Καρυές).

17η Κήρυξη της επανάστασης στη Λίμνη και την Κύμη Ευβοίας.

20η Κήρυξη της επανάστασης στο Μεσολόγγι και το Αιτωλικό.

21η Κήρυξη της επανάστασης στην Κρήτη.

23η Μάχη στο Βαλτέτσι και τα Δολιανά και νίκη των Ελλήνων.

26η Συγκρότηση της Γερουσίας της Πελοποννήσου στη Μονή Καλτεζών.

27η Πρώτη επιτυχημένη χρήση πυρπολικού του Δημουλίτσα από τον Δημήτριο Παπανικολή στην Ερεσό.

28η Ο οπλαρχηγός Αλέξης Βλαχόπουλος επιτίθεται στο Βραχώρι, ισχυρό διοικητικό και στρατιωτικό κέντρο των Τούρκων.

29η Κήρυξη της επανάστασης στη Σιθωνία της Χαλκιδικής.

Τέλη Μαΐου Κήρυξη της επανάστασης στην Κάρυστο.

ΙΟΥΝΙΟΣ

1η Κήρυξη της επανάστασης στην Ιερισσό.

3η Κήρυξη της επανάστασης στα Μαδεμοχώρια.

4η Κήρυξη της επανάστασης στο Καρπενήσι.

6η Αποτυχία κατάληψης του φρουρίου του Αντιρρίου από τους Έλληνες και θάνατος του οπλαρχηγού Διαμαντή Χορμόβα.

7η Μάχη Δραγατσανίου και καταστροφή του Ιερού Λόχου.

10η Κατάληψη της Λιβαδειάς από τον Ομέρ Βρυώνη.

10η Παράδοση του Βραχωρίου από τους Τούρκους στον Γεώργιο Βαρνακιώτη.

11η - τέλη Ιουνίου Σφαγές αμάχων στην Κρήτη.

14η - τέλη Ιουνίου Επανάσταση στην Κρήτη, έναρξη μίας σειράς από νικηφόρες μάχες για τους Έλληνες.

16η - 20η Πολεμικές συγκρούσεις στην Δυτική Στερεά Ελλάδα. Σε πολλές από αυτές ο Έλληνες σημείωσαν σημαντικές επιτυχίες.

16η - 28η Τελεσίγραφο του Τσάρου Αλέξανδρου προς την Πύλη με το οποίο αξίωνε την επίδειξη σεβασμού προς τη Χριστιανική θρησκεία και την απομάκρυνση των τουρκικών στρατευμάτων από τις Παραδουνάβιες Ηγεμονίες.

17η Μάχη στον Προύθο και θάνατος του Καρπενησιώτη.

25η Καταστροφή του Λάλα.

28η Νίκη των Ελλήνων της Κρήτης κατά των Τούρκων στο Βαθειακό.

28η Ανακατάληψη του φρουρίου της Λειβαδιάς από τους Τούρκους.

Ιούνιος - Ιούλιος Κήρυξη της επανάστασης στην Ήπειρο (Τζουμέρκα, Βουλγαρέλι, Ραδοβύζι, Καλαρρύτες, Συρράκο, Γραμμενοχώρια).

ΙΟΥΛΙΟΣ

3η Κατάπλους του τουρκικού στόλου στη Σάμο.

3η Νίκη των Σουλιωτών στο Κομπότι της Άρτας.

4η - 5η Απόκρουση της τουρκικής απόβασης στη Σάμο από τον Λυκούργο Λογοθέτη.

5η Κήρυξη της επανάστασης στον Ασπροπόταμο (Δυτική Στερεά).

6η Ο Ρώσος πρεσβευτής στην Κωνσταντινούπολη Στρόγκανοφ επιδίδει τελεσίγραφο στην Πύλη, με όρους την προστασία του άμαχου χριστιανικού πληθυσμού και της Εκκλησίας στα επαναστατημένα εδάφη και την αποχώρηση των τουρκικών στρατευμάτων από τις Παραδουνάβιες Ηγεμονίες.

9η Απαγχονισμός του Αρχιεπισκόπου Κύπρου Κυπριανού.

15η Νίκη των Κρητών κατά του Λατίφ Πασά στην περιοχή του Θερίσου.

15η Ήττα του Ομέρ Βρυώνη στα Βρυσάκια της Εύβοιας.

19η Αποχώρηση του Στρόγκανοφ από την Κωνσταντινούπολη μετά την ουσιαστική απόρριψη του ρωσικού τελεσιγράφου από τον Σουλτάνο. Ρήξη στις ρωσοτουρκικές σχέσεις που αμβλύνεται μετά την επέμβαση του Μέτερνιχ.

20η Ο Ομέρ Βρυώνης αναγκάζει τους Αθηναίους να λύσουν την πολιορκία της Ακρόπολης.

23η Παράδοση της Μονεμβασιάς στους Έλληνες υπό τον Αλέξανδρο Καντακουζηνό.

24η – 25η Αποτυχημένη επιχείρηση των Ελλήνων να απελευθερώσουν την Πάργα.

25η - 26η Μάχη στην Μονή Σλατίνας της Βλαχίας.

26η Εκμηδένιση του τουρκικού πολεμικού χωριού Ζαπάντι από τους Έλληνες.

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

1η Έττα των Ελλήνων στον Τσιβαρά (Κρήτη).

6η Έττα των Ελλήνων στον Αλμυρό (Κρήτη).

7η Παράδοση του Νεοκάστρου στους Έλληνες.

10η Νίκη των Ελλήνων στη μάχη της Γράνας.

Πρώτο 10ήμερο Δύο νικηφόρες για τους Έλληνες μάχες στις οποίες διακρίνεται ο Παναγιώτης Καρατζάς.

26η Νίκη των Ελλήνων υπό τον Ιωάννη Γκούρα στα Βασιλικά της Λοκρίδας κατά του Μπεϊράμ πασά.

27η Απόκρουση της απόπειρας απόβασης των Τούρκων στην Καλαμάτα από τον Γάλλο φιλέλληνα αξιωματικό Βαλέστ.

Τέλη Αυγούστου Κατάληψη της περιοχής των Σφακιών από τον Σερίφ πασά του Ηρακλείου.

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

1η Προσχώρηση μερικών οπλαρχηγών της Δυτικής Στερεάς στη συμφωνία μεταξύ Σουλιωτών και Αλβανών του Αλή Πασά.

9η Μάχη στη Μονή Σέκου (Μολδαβία) και ολοκαύτωμα του Γεωργάκη Ολύμπιου και των συντρόφων του.

Πρώτο δεκαήμερο Νικηφόρες επιθέσεις τουρκικών δυνάμεων στην Ιερά Μονή Ομπλού και στο Πριναρόκαστρο (Αχαΐα).

15η και 17η Νίκη Σουλιωτών κατά του Χουρσίτ πασά στα Στενά των Πέντε Πηγαδιών.

23η Παράδοση και θάνατος του Φαρμάκη και των παλικάριών του στη Μονή Σέκου.

23η Παράδοση της Τριπολιτσάς στους Έλληνες.

23η Πυρπόληση του Γαλαξιδίου από τον τουρκικό στόλο και καταστροφή του εκεί ελληνικού στόλου.

28η Ο Ομέρ Βρυώνης αρχίζει την αποχώρησή του από την Αττική αφήνοντας τη φρούρηση της Ακρόπολης των Αθηνών στους ντόπιους Τούρκους.

30η Σύγκρουση του ελληνικού και του τουρκικού στόλου στο Κατάκολο.

30η Γεγονότα του Υψολίθρου στη Ζάκυνθο.

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

3η Σύγκρουση του ελληνικού και του τουρκικού στόλου στη Ζάκυνθο και νίκη των Ελλήνων.

21η – 22α Κατάληψη μεγάλου μέρους της Πάτρας από τους Ανδρέα Ζαΐμη, Ανδρέα Λόντο και

Γεώργιο Σισίνη.

30η Συντριβή των υπερασπιστών της Κασσάνδρας από τον Αβδούλ Αμπντού.

Οκτώβριος Νίκες των Ελλήνων στη Λοκρίδα και τη Βοιωτία υποχρεώνουν τον Ομέρ Βρυώνη και τον Κιοσέ Μεχμέτ να αποσυρθούν στη Λαμία.

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

4η - 9η Ο Μαυροκορδάτος, συνεπικουρούμενος από το Νέγη, συγκαλεί τη Συνέλευση του Μεσολογγίου όπου ψηφίζεται ο Οργανισμός της Δυτικής Χέρσου Ελλάδος.

13η Αθηναίοι αγωνιστές καταλαμβάνουν τον Σερπεντζέ, οχύρωμα στη νοτιοανατολική πλευρά του βράχου της Ακρόπολης, και δυσχεραίνουν τη θέση των πολιορκούμενων Τούρκων.

15η Σύγκληση τοπικής συνελεύσεως στα Σάλωνα (Άμφισσα) με τη συμμετοχή Ρουμελιωτών, Θεσσαλών, Ηπειρωτών και Μακεδόνων Κατάρτιση της Νομικής Διατάξεως της Ανατολικής Χέρσου Ελλάδος.

15η - 20η Ο Μαυροκορδάτος, συνεπικουρούμενος από το Νέγη, συγκαλεί τη Συνέλευση των Σαλώνων όπου ψηφίζεται η Νομική Διάταξις της Ανατολικής Χέρσου Ελλάδος.

17η Πολιορκία και κατάληψη του μεγαλύτερου μέρους της Άρτας από Σουλιώτες και οπλαρχηγούς της δυτικής Στερεάς. Οι Τούρκοι αναγκάζονται να καταφύγουν στο φρούριο της πόλης.

22α Ο Γιουσούφ πασάς εισέρχεται στο κατεχόμενο μέρος της Πάτρας, εξαπολύει γενική επίθεση και απωθεί τους Έλληνες από τις θέσεις που είχαν καταλάβει.

Νοέμβριος αναζωπύρωση του Αγώνα στην Εύβοια από τους Νικόλαο Κριεζώτη, Αγγελή Γοβγίνα και Βάσο Μαυροβουνιώτη.

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

1η Σύγκληση συνέλευσης στο Άργος που αποφασίζει τη σύσταση του Οργανισμού της Πελοποννησιακής Γερουσίας με πρόεδρο τον Δημήτριο Υψηλάντη. Ο Οργανισμός της νέας αρχής επικυρώνεται στην Επίδαυρο στις 27 Δεκεμβρίου.

3η και 5η Αποτυχημένες επιχειρήσεις των επαναστατών να εισβάλλουν στην Ακρόπολη των Αθηνών.

4η Αποτυχημένη προσπάθεια κατάληψης του Ναυπλίου από ελληνικές δυνάμεις και φιλέλληνες.

6η Θάνατος του Κρήτα οπλαρχηγού Δασκαλάκη κατά τη διάρκεια της σφοδρής μάχης στην Κάντανο Χανίων.

14η Ο Νικηταράς απωθεί τους Τούρκους οι οποίοι επιχείρησαν να επιτεθούν στο Άργος.

15η Εγκατάσταση τουρκικής φρουράς στο Άγιο Όρος.

16η Δολοφονία του πρωτεργάτη της επανάστασης στην Ύδρα, Αντώνιου Οικονόμου, με υποκίνηση των Υδραίων προκρίτων.

20η Σύγκληση της Α' Εθνικής Συνέλευσης στη Νέα Επίδαυρο με πληρεξουσίους από τη Στερεά Ελλάδα, την Πελοπόννησο και τα νησιά του Αιγαίου.

ΠΗΓΗ: Ιστορικό Ημερολόγιο, Ελληνική Επανάσταση 1821-1827, Εθνικό Ιστορικό Μουσείο